

BOTANISKA NOTISER

UTGIFNE AF

AL. ED. LINDBLOM.

N:o 10.

October.

1844.

I. Original-Afhandlingar.

1. *Westra Mälarstrandens Cotyledoner* iakttagne och antecknade 1839—42 af H. von Post.

(Forts. fr. N:r 8—9).

4. Ser. *Incompletæ*.

X. Kl. *Bracteifloræ*. (3 Gen. 4 Spec.).

Fam. 56. *Ulmaceæ*. (1 Sp.).

353. *Ulmus montana* Fr. Mant. III. — pf. L. l. (lb). Planterings-hagen; Barkarö, &c.

Fam. 57. *Urticeæ*. (3 Sp.).

354. *Urtica urens*. — ff. J. t.

355. *dioica*. — ff. L. l. (J. t. &c.).

356. *Humulus Lupulus*. — p. L. b. — Kråkholmen; Djurgårdstorpet nära Tegelbruket, &c. (nära gårdarne planterad flerstädes).

XI. Kl. *Julifloræ*. (10 Gen. 22 Sp. 4 ab. 1 var.).

Fam. 58. *Fraxineæ*. (1 Sp.).

357. *Fraxinus excelsior*. p. L. lb. (l.) — Barkarö och Kungsör.

Fam. 59. *Cupuliferæ*. (2 Sp.).

358. *Quercus Robur*. — f. L. lb. (ä. &c.).

359. *Corylus Avellana*. — pf. L. lb.

Fam. 60. *Betulineæ*. (4 Sp.).

360. *Betula alba*. — pf. L. lb. } *)

361. *glutinosa*. — p. L. lb. }

362. *Alnus glutinosa*. — f. W. st.

363. *incana*. — p. W. st. — Endast på Hedströmmens stränder.

*) Förekomma ganska sparsamt inom trakten, och äldre träd endast vid Kungsör och Ståholm. Bådas former ej ännu tillräckligen observerade.

Fam. 61. *Salicineæ*. (7 Sp.).

364. *Populus tremula*. — f. L. lb.
 †. balsamifera. — några träd vid Kromsta, från början planterade, men skjutit sedan en mängd rotskott.
365. *Salix pentandra*. — p. f. L. lb.
366. *fragilis*. — f. W. st. samt odlad vid vägarne.
 †. *viridis* Fr. — ursprungligen planterad vid Johannisdal.
 †. *alba* — likaledes.
 †. *purpurea* — fordöm planterad; kvarstående vid Kromsta, Strö, Johannisdal.
 †. *viminalis* — ursprungligen planterad vid Kromsta, Strö o. fl. st.
367. *Capræa*. — pf. L. lb.
368. *cinerea* — f. — *a. latifolia*. F. v. st. (L. v. st.)
 — *b. angustifolia*, W. st.
369. *aurita*. — ff. F. v. st. (W. st. &c.).
370. *nigricans*. — *campestris* Fr. Bot. Not. 1840. r. L. lb. Kungsör; vid Johannisdal förmodligen planterad.
 — *prunifolia* Fr. Bot. Not. 1840. — r. L. l. — Lindön.
371. *repens*. — (vulg.) f. F. b. (ä.) *a. eriocarpa*. — *b. lejocarpa*. Blad under dagghvita.
 — *parvifolia* (?) Fr. Bot. Not. 1840. — f. F. b. (L. lb.) — *a. & b. **

Fam. 62. *Abietineæ*. (2 Sp.)

372. *Pinus silvestris*. — ff. B. s.
 373. *abies*. — ff. B. s.

Fam. 63. *Cupressineæ*. (1 Sp.)

374. *Juniperus communis*. — ff. F. b. — (B. s.)

Fam. 64. *Equisetaceæ*. (5 Sp.)

375. *Equisetum arvense*. — f. F. b. (ä; J. å. &c.).
 376. *umbrosum*. — p. L. lb. — Kramsta; Östuna.
 377. *silvaticum*. pf. L. l. (lb.)

*) Några flere former — kanske äfven arter — förekomma af detta slägte, hvilka dock icke med säkerhet kunnat bestämmas.

378. palustre. — p. B. v. st. (k?) Skogspölar i Norsaskogen ö. fl. st.

379. limosum. — f. W. st. — Större, med få små grenar; på sjöstränderne.

— rivulare. — f. W. st. — mindre, med flere eller färre n. längre smågrenar; på å- och bäckstränderne.

XII. Kl. *Nudifloræ*. (2 Gen. 4 Sp. 1 Subsp. 4 ab. 1 var.).

Fam. 65. *Callitrichinæ*. (3 Sp. 3 ab. 1 var.).

380. *Callitriche verna*. — *a. intermedia* (Hn.). f. W. p. — *b. major* (Hn.) p. W. p.

— fluitans. Hn. — pf. W. r.

— repens. Hn. — p. F. v. st. — (B. v. st. &c.).

— minima. Hn. — p. W. st. — (Stift affallande; frukt i toppen hinnaktigt förlängd &c.) *).

381. hamulata. — r. B. v. st. — Stift qvarsittande, divergerande; frukter jemnt och smalt vingkantade; stjelk krypande med rottrådar i grenveckan; de öfre bladen spadlika, de nedsänkte jemnbredt lancettlika eller jemnbreda.

382. autumnalis. — r. W. r. — Kallstena.

Fam. 66. *Characeæ*. (1 Sp. 1 Subsp. 1 ab.)

383. *Chara flexilis*. — p. W. p. — Kallstena. — Uprätt, lätgrenad, mörk.

— fluitans. — f. W. r. — utdragen; kransgrenar få, långt åtskiljda.

* *nidifica*. — r. W. dj. — Galtens stränder, vid Malmön.

II. *Monocotyledonæ*. (48 Gen. 110 Sp. 17 ab. 4 var.).

XIII. Kl. *Fructifloræ*. (5 Gen. 6 Sp. 1 ab.)

Fam. 67. *Orchideæ*. (3 Sp. 1 ab.)

384. *Orchis maculata*. — vulg. (*latifolia*) p. L. lb. (och bland buskar &c.).

— *campestris* (*angustifolia*). — p. F. b.

*) En eller annan af dessa afarter torde vara egna species.

385. *Platanthera bifolia*. — pf. F. b. (L. lb.)
 386. *chlorantha*. p. L. lb. — Planteringshagen; Barkarö &c.
 ymnigt.

Fam. 68. *Iridææ*. (1 Sp.)

387. *Iris Pseudacorus*. — p. W. st.

Fam. 69. *Hydrocharidææ*. (2 Sp.)

388. *Hydrocharis morsus ranæ*. — p. W. p. (äfven F. kä.)
 389. *Stratiotes aloides*. — r. W. dj. — Uti viken vid Köpingsåns utlopp.

XIV. Kl. *Liliæfloræ*. (11 Gen. 20 Sp. 2 ab.)Fam. 70. *Liliaceæ*. (7 Sp.)

390. *Allium oleraceum*. p. L. lb.
 391. *Gagea lutea*. — pf. L. l. (J. t.)
 392. *minima*. — p. L. l. (J. t.)
 393. *Convallaria majalis*. — f. L. lb.
 394. *multiflora*. — r. L. l. — Kråkholmen; Barkarö.
 395. *polygonatum*. — r. L. lb. — med föreg.
 396. *Majanthemum bifolium*. — p. B. v. st. (L. v. st.).

Fam. 71. *Melanthaceæ*. (1 Sp.)

397. *Paris quadrifolia*. — p. L. l.

Fam. 72. *Alismaceæ*. (2 Sp.)

398. *Sagittaria sagittæfolia*. — f. W. st.
 399. *Alisma plantago*. — f. F. v. st.

Fam. 73. *Butomeæ*. (1 Sp.)

400. *Butomus umbellatus*. — f. W. st.

Fam. 74. *Juncagineæ*. (1 Sp.)

401. *Triglochin palustre*. — p. F. v. st.

Fam. 75. *Juncaceæ*. (8 Sp. 2 ab.)

402. *Juncus conglomeratus*. — f. F. v. st.
 403. *effusus*. — p. F. v. st.
 404. *filiformis*. — f. F. v. st.
 405. *articulatus* Fr. — ff. forma major & minor. — F. v. st.
 — *virens*: 3—6 t. hög; blad fina, borstlika;
 kalkbladen grönaktiga. — P. F. v. st. — gräsvexta st.
 406. *bulbosus*. — p. F. v. st.

407. *bufonius*. — ff. F. v. st. — Forma vulg. och parvula (Hn.) *).
 — *virens*. p. F. (eller L.) v. st. Gräsvexta ställen. — Från roten mångstjeldkad, n. tufvad; vexten helt grön, utdragen.
408. *Luzula campestris*. — f. F. h.
409. *pilosa*. — f. B. s. &c.
 XV. Kl. *Spadicifloræ*. (9 Gen. 40 Sp. 6 ab. 3 var.)
 Fam. 76. *Typhaceæ*. (3 Sp.)
410. *Sparganium ramosum*. — r. W. st. — Hedströmmen n. Kräckholmen.
411. *simplex*. — p. W. p.
412. *Typha angustifolia*. — pf. W. st.
 Fam. 77. *Aroideæ*. (1 Sp.)
413. *Acorus calamus*. — r. W. p. — Grönö.
 Fam. 78. *Lemnaceæ*. (3 Sp.)
414. *Lemna trisulca*. — p. W. p. (äfv. F. kä. Malmö-kärret)
415. *minor*. — ff. W. p.
416. *gibba*. — r. W. p. — Kungsör.
 Fam. 79. *Potameæ*. (7 Sp. 1 ab. 1 var.)
417. *Potamogeton natans*. — pf. W. st. — (dj.?)
418. *gramineus*. — p. W. st.
419. *rufescens*. — r. W. r. — Köpingsån.
420. *lucens*. — r. W. dj. — uti Galten, vid Köpingsåns utlopp.
421. *perfoliatus*. *a.* vulg. f. — *b.* rotundatus. r. — W. dj. — *b.* Blad rundade, hälften mindre än hos *a.* — (Frukterne tyckas vara mera fränstående med topparne).
 — *rivularis*. — f. W. r. — Hufvudstjeldkens blad större, grenarnes något mindre, alla utdragne-af långa, flytande; grönare &c.
422. *pusillus*. — vulgar. — p. W. p.

*) Röddrun. Formerne kunna ej särskiljas af samma skäl som *Paris* 3—5—6-*folia* o. fl. d. På samma ställe synes det ena året hufvudarten, ett annat forma parvula; dessutom vexa de ofta blandade.

423. *Zannichellia* —?— *) rr. W. p. — Ladugårdspölen vid Kungsör. Stjelken krypande, i grenvecken med långa rottrådar; blad smala, (något finare än föreg. bland hvilken den vexer). Fröen med stift af omkr. $\frac{1}{6}$ af deras längd, oskaftade i grenvecken; ryggåsen föga höjd, ringa knölig (n. jemn). — Märket n. trattformigt, tandadt i kanten, och bläddrigt.

Fam. 80. *Cyperaceæ*. (26 Sp. 5 ab. 2 var.)

424. *Eriophorum angustifolium*. pf. F. k.ä.
 425. *vaginatum*. — p. B. k.
 426. *Scirpus silvaticus*. — f. W. st.
 427. *lacustris*. — ff. W. st.
 428. *acicularis*. — f. W. st. forma major och minor.
 429. *palustris*. — a. minor. f. b. major. — p. W. st. a. 5—8 t. hög — äfven på F. ä. — W. st. &c. b. fot-hög och deröfver. — Köpingsån, o. fl. st.
 430. *Carex digitata* — r. L. lb. Kungsör.
 431. *montana*. L. (campestris) **) — pf. F. b. Tegelbruksbacken, o. fl. st.
 432. *ericetorum*. — f. F. b.
 433. *præcox*. — f. F. b.
 434. *pilulifera*. — r. B. ö. st. — n. Skoftsta skans.
 435. *flava* — pygmæa Hn. — p. F. w. st.
 436. *hirta*. — p. F. b. (ä. &c.)
 437. *panicea*. — f. F. ä.

*) Då, af brist på nogare undersökning, jag icke kunnat härföra denna till någon viss art, anføres blott ur minnet och efter de torra exemplaren det viktigaste. — Fanns i mängd 1841; de båda påföljande somrarne har vattnet varit uttorkadt, och vexten således icke utbildad, hvarföre den icke vidare kunnat undersökas.

**) Denna form, som vexer tillsammans med *C. præcox* och *ericetorum* på torra backar, öfverensstämmer på det nogaste med Linnés beskrifn. och vextställe uti Fl. Suecica. — Lätt att förblanda med *C. præcox*, om man ej iakttaget de fåfröiga alldeles oskaftade och slidlösa honaxen, mörkare axfjäll (dock *bruna*), och den brunröda bladklädnaden vid stråets bas. — 3—4 tum hög. — N:o 72. f. VI. Herbar. Norm. tillhör *lund*-formen.

438. *pallescens*. — f. L. lb. — forma major och minor.
439. *ampullacea*. — *a*. *viridis* f. — *b*. *glauca*. p. F. v. st. (W. st.)
440. *vesicaria*. — f. F. v. st.
441. *cæspitosa*. — pf. F. v. st.
442. *acuta*. — ff. W. st. *).
— *fluviatilis* Hn. — pf. W. st.
443. *vulgaris* Fr. M. III. — f. F. v. st.
— *aterrima* (= *concolor*? M. III.) p. F. v. st. (L. v. st.). Vexten mjukare, ljusgrön; axen kolsvarta.
444. *canescens*. — pf. W. st.
445. *stellulata*. — pf. B. k. &c.
446. *leporina*. — pf. F. v. st.
447. *intermedia*. — *a*. *elongata* f. — *b*. *firma* p. F. ä. (v. st.) &c.
— *viridis*. — p. L. v. st. — Axen gröna.
448. *vulpina*. — p. F. v. st.
— *viridis*? — r. F. v. st. Kungsör (osäker!)
449. *muricata*. — pf. F. b.
450. *dioica*. — p. F. v. st. (egentl. F. kä.).
- XVI. Kl. *Glumifloræ*. (23 Gen. 44 Sp. 8 ab. 1 var. 7 form.).
Fam. 81. *Gramineæ*. (44 Sp. 8. ab. 1 var. 7 former).
451. *Alopecurus pratensis*. — f. F. ä.
452. *geniculatus*. — p. F. v. st.
453. *fulvus* Sm. (= A. gen. β . Hn.) — p. F. v. st. Köpingsåns stränder.
454. *Phleum pratense*. f. F. ä.
455. *phalaroides*. — p. F. b.
456. *Phalaris arundinacea*. — f. W. st. — (en forma pan. *variegata*, en pan. *viridi*) **).

*) Hela släktet ännu ej tillräckligen undersökt. — *C. acuta*, *cæspitosa* och *vulgaris* med affina och former äro mycket försummade, hvarföre flere icke blifvit uptagne.

**) De fleste af gräsen hafva en *färgad* och en *grön* form, i anseende till vippan eller axet. — Då än den förra, än den sednare

457. *Arundo Phragmites*. — ff. W. st. (äfven F. ä.)
458. *Calamagrostis* (*Epigeios* var?) — r. W. st. — Malm- och Hvit-öns stränder. Kronan kortare än de omgifvande håren; dessa och foderskalen n. lika långa; kronborstet fäst vid *toppinskärningen*, nående lika högt med kronhåren. Vippan smal, ofta lång. Foderskalen hälften mindre än *C. Epigeios*, hvilken den till form, blad, vexasätt och färg ganska mycket liknar. Strået sträft, omkr. alshögt.
459. *stricta*. — pf. F. ä.
460. *arundinacea*. — pf. L. lb.
461. *Halleriana*. — p. F. ä. — n. Köpingshus; Kungsängarne nära Tegelbruket, och vid Barkarö &c.
462. *lanceolata*. — f. F. ä. — forma *panic. viridi* — bl. buskar
463. *Apera spica venti*. — f. J. å. &c.
464. *Agrostis canina*. — f. F. v. st.
465. — *vulgaris*. — ff. F. b.
466. *stolonifera*. — p. F. ä. Kungsängarne; n. Kråkholmen.
467. *Milium effusum*. — p. L. l.
468. *Aira cæspitosa*. — ff. F. ä. — en f. pan. *viridi* p. L. v. st.
469. *flexuosa*. — f. F. b.
470. *Anthoxanthum odoratum*. — f. L. lb. (F. — B. &c.)
471. *Avena pubescens*. — f. L. lb. (F. ä.) — f. pan. *viridi* — p. L. l.
472. *pratensis*. — f. F. ä. (b.)
473. *Poa trivialis*. — p. — F. v. st. åstränderne omkr. Köping. — *biflora*. — p. J. t. Rännstenar i Köping. Strået spensligt, blad mjuka, lifligt gröna; småaxen 2-blommiga; en fot hög el. högre.
474. *pratensis*. — p. F. b. *)
475. *serotina* *Herb. N. n. 83. f. VI.* — f. F. v. st. (W. st.) — *tenuissima*. — p. W. st. Stränderne af Köpings-

tyckes vara typisk, böra de anmärkas. Måhända att de böra anses såsom afarter, då lokalerne äro de bestämmande.

*) Icke tillräckligt observerad. — En mjuk, grön form är vanligast.

ån. — Vippan vid och utbredd, med hårfina i vanden fladdrande smågrenar och 2—3-blommiga ax; färgen grön.

476. *nemorialis* — *micrantha* Hn. f. L. l.
— *major* Hn. — p. L. lb.
477. *Poa compressa*. — r. L. lb. Carlberg, nära Köping.
478. *annua*. — ff. Forma pan. *viricolori* J. F. ö. st. och forma pan. *viridi*. J. t.
— *verna* (biennisl) — pf. F. ö.st. *) (vanl. *trampade* st.). Kort, tufvad; stråen 2—4 tum långa, blommande vid utgåendet ur slidan, strax om våren; blad korta &c.
479. *Briza media*. — f. F. ä. &c.
480. *Glyceria fluitans*. — f. F v. st. (W. st) **).
— *inflata*. — pf. J. v. st. Diken &c. ömkr. Köping. Strået tjockt, upblåst; blad mjuka ljusare gröna; Rachis n. trind &c.
481. *Enodium cæruleum*. — f. F. b. (ä.)
482. *Melica nutans*. — p. L. b.
483. *Festuca ovina*. — f. F. bl.
484. *rubra*. — p. F. b. — en forma *viridis* p. L. b.
485. *pratensis* Huds. — ff. F. öst. (W. st.) f. *violacea*. p. F. öst.
486. *Bromus secalinus*. — f. J. å.
— *grossus* Koch *syn.* — r. J. å. — n. Johannisdal 1843.
487. *arvensis*. — r. J. å.
488. *mollis*. — p. J. t. (egentl. F. ö.st.).
489. *Schedonorus tectorum* Fr. Bot. Not. 1843. — p. J. gr. (*tek* &c.
490. *Dactylis glomerata*. — f. L. lb. (J. t.)
491. *Lolium perenne* (campestre) — f. F. b. (mörk, styf, 1—1½ fot hög).

*) Bör kanske uteslutas, om orsaken endast ligger uti det mekaniska (trampningen!) såsom då tillhörande konstprodukterne (*alienationes* Fr.).

**) En mera *gracil* form, som förekommer på sandiga och våta ängstränder, är ej tillräckligt observerad.

- viride. f. J. t. Grön, slak, och med mjuka, bredare blad, högre (2—3 fot) strå.
492. *Triticum caninum*. — p. L. b.
493. repens. — a. aristatum. pf. F. ö.st. &c. — b. muticum. f. J. t. &c. Helt grön.
— glaucum (c?) — r. F. b. — Daggblå, styf, uprätt, kronor med borst &c.
494. *Nardus stricta*. — pf. F. b.

2. De Svenska fjell-arterna af släktet *Epilobium*. Af Nils Johan Andersson.

Då i sednare tider artbegränsningen af olika författare så olika bestämmes, och i följd deraf vissa släkten på ett så förvirrande sätt framställas, måste detta ganska menligt inverka på hela vetenskapen; och att detta kan ega rum med så polymorfa släkten som t. ex. *Hieracium*, *Salix*, *Rubus*, *Draba*, *Rumex* och *Poa* väcker ej så mycket förundran, men att äfven andra blifva underkastade denna ovissa behandling är i sanning mera besynnerligt. Släktet *Epilobium* är ett tjenligt bevis härpå, och då vi nu ändteligen, särdeles om dess lappska arter, kommit till den erfarenheten att snart sagdt hvarje författare har sin egen mening derom, och dess litteratur sålunda blifvit i hög grad mångskiftande, torde det vara tid att på ett ställe samla de olika åsichter som fäderneslandets botaniske författare uttalat, och dymedelst ytterligare vända upmärksamheten på ett slägte, hvars noggrannare studium kommande fjellbotanister måtte handlägga.

1. *Epilobium origanifolium* Lamarck dict. 2. 376. — (1786):
Ep. caule e basi stolones flabelliformes foliis sparsis tectos repentes emittente, ascendente erectove, lineis duobus elevatis puberulis, sursum subancipite, florifero apice cernuo; foliis ovatis, acuminatis, remotiuscule repando-denticulatis, nitidis glaberrimis, imis obtusis; petalis venosis; stigmatе clavato.

Syn. Linn. Lapp. N:o 147: "Epilob. foliis ovatis dentatis" (cui ad ungitur: "glabrum majus, purpureo flore" Dill). — Ep. alpinum β . fontanum Wbg. Lapp. N:o 181 (?). — Ep. alp. β . majus Wbg. Suec. N:o 422. — Ep. origanifolium Fries Mant. II. p. 19, III. p. 186, Bot. Not. 1844 p. 12—13. — Ep. alp. β . alsinifolium Hn. Skand. Fl. Ed. 4 p. 123. — Ep. origanifolium Lindblom Phytogr. Sällsk. Tidskr. 1838 H. 4. p. 346. — Svensk Bot. t. 707 f. 2. — Herb. Norm. V. n. 41 (majus & minus).

Hab. ad rivulos alpinos fontesque sylvaticos subalpinos regionis præsertim betulinae sat frequens.

Beskr. *Rot* krypande, utsändande långa horizontellt gående, hvitaktiga lågor. *Stjeln* fast, enkel, från något nedliggande bas uprätt med framåt lutande slutligen uprätt topp, 1—2 quarter hög, purpurfärgad, nedtill rund, uptill kantig, genom de nedlöpande bladkanterna 2-sidigt hårig; vid basen utsändande ofvan jord krypande med strödda blad glest besatta upböjda refvor. *Blad* tunna, glatta och oljeglänsande; *de nedre* motsatta, elliptiska, på kort bladskäft vinglikt nedlöpande, omärkligt bugttandade, *de mellerste* motsatta äggrunda med utdragen något trubbig spets, föga skäftade, mer bugttantade; *de öfre* skiftesvisa, oskäftade, från bredt äggrund bas märkbart afspetsade, hvasst tandade, sällan märkligt hårbräddade. *Blomskäft* 2—6 i de (2) öfre bladveckan, korta, lutande, runda med horizontellt utstående (glandellika) hår glest beströdda. *Foderflikarne* aflångt jemnbreda, spetsade, omärkligt håriga, oftast rödaktiga, tilltryckta. *Kronblad* purpurfärgade (af mig aldrig sedda hvita), ådriga, aflångt viggformiga, djupt urnupne, dubbelt längre än fodret. *Märke* helt, klubblikt. *Fruktämne* (yngre) tätt betäckt af klubblika utstående hår. *Frökapsel* (mogen) uprätt, många gånger längre än skäftet, glatt, mörkstrimmig, glänsande. *Frön* omvänt koniska, 2-fåradt skrynklige, tätt punkterade, mörkt glänsande. — Växten blir under pressen oljaktigt gulglänsande.

2. *Epilobium alpinum* (L. Spec. plant. 495.): Ep. caule e radice repente stolones foliis rosulatis terminatos emitte-
tente, erecto, tereti, bifariam pubescente, florifero apice recurvato; foliis oblongis v. oblongo-lanceolatis, obtusis-
denticulatis, opucis; petalis unicoloribus; stigmatibus in-
clavam coalitis.

Syn. *Linn. Lapp. N:o 150*: "Ep. foliis ovato-oblongis, integerrimis" (forma pusilla). — *Ep. alpinum L. Suec. N:o 331* (forma eadem). — *E. alpinum a. Wbg. Lapp. N:o 181 & Suec. N:o 422* (etiam pusilla). — *E. alpinum Fr. Mant. II. p. 20, III. 186, Bot. Not. l. c.* — *E. alpinum γ. nutans Hn. l. c.* — *E. alpinum Lindbl. l. c.* — *Ep. alpinum Sv. Bot. t. 707 f. 1.* — *Herb. Norm. VIII. N:o 44* (majus & minus).

Hab. locis prioris ejusque in societate frequens.

Beskrifn. *Rot* krypande (utsändande under jorden krypande skott med i toppen rosetlikt samlade blad), stundom lågig. *Stjeln* enkel, mer örtartad än föregående, vid basen nedliggande och oftast S-formigt krokig, aldrig så rak och uprätt som hos föregående; i toppen oftast tillbakaböjd, ehuru ock

stundom (framåt) lutande, sällan nående mer än 1 quarters höjd, mindre purpurfärgad; trind eller kantig och 2-sidigt hårig som föreg. *Bladen* tjockare, opaka; *de nedre* motsatta, genom det nästan vingade bladskaflet något spadlika, helbräddade; *de mel-lersta* motsatta, aflångt elliptiska, trubbiga, omärkligt bugttandade; *de öfre* skiftevisa, aflånga, oskastade, åt båda ändar spetsade, bugttandade. *Blomskäft* 2—8 i de öfre bladvecken, korta, tillbakaböjda, runda, med knappt utstående hår (stundom ludd) tätt beströdda. *Foderflikarne* aflånga, trubbigare än föreg. oftast glatta, mindre färgade. *Kronblad* allra oftast hvita. *Märket* klubblikt. *Fruktämne* mer tilltryckt hårigt. *Frökapsel* upböjd, många gånger längre än skaflet, glatt. *Frön* lancettlika, mer tydligt plattade och prickiga, samt på ena sidan kölade, och ej så spetsade och mörka som föregående.

3. *Epilobium lineare* Mühlenb., Fr. Mant. III. p. 185: *Ep. caule e radice repente stolones foliis rosulatis terminatos e terra emittente, erecto, inferne subangulato superne tereti, undique puberulo, florifero apice nutante; foliis sessilibus, sparsis, linearibus, (imix ellipticis, oppositis), obtusis, integerrimis v. remote-denticulatis, glaberrimis; petalis unicoloribus, (sæpissime) lacteis, minimis; stigmatibus clavato, emarginato; capsulis pube tenuissima conspersis glabrescentibus, demum rubescentibus erectisque!*

Syn. *Lysimachion siliquosa angustifolia minor*: *Rudbeck cat.* 26. — *Ep. foliis linearibus*: *Linn. Lapp. N:o 149* (quod autem in *Fl. Suec.* cum *Ep. palustri* N:o 330 conjunxit). — *Ep. nutans Smft. Supplem. p. 17* exclus. syn. *Fl. Dan.* (quæ, sec. Fries in *Bot. Not.* 1844 p. 14, forma quædam est *Ep. originifolii*, mihi autem *E. alpino* propius accedere videtur). — *Ep. nutans Fr. Mant. II. p. 22.* — *Ep. nutans Lindbl. l. c.* — *Ep. nutans Zetterstedt in Wikström: Bot. Årsberätt. 1838* p. 584. syn. allatis etiam exclusis. — *Herb. Norm. X.*

Obs. Det af de fleste författare begagnade namnet *Ep. nutans* tillägges bättre, såsom redan Prof. Fries l. c. yrkat, en hel afdelning af detta slägte, emedan det blott åstadkommer oreda då man äflas att dermed utmärka en viss art. Sådana kollektiva benämningar äro: *Ep. palustre* β . *lapponicum* Wbg. *Lapp. p. 95*, *Ep. palustre* β . *albescens* Wbg. *Suec. p. 244* (möjligen också *Ep. pal.* β . Wbg. *Ups. p. 126*), och *Ep. palustre* γ . *nutans* Hn. *Skand. I. c.* innefattande både *Ep. lineare* och en smalbladig, ljusblommig, men mycket afvikande form af *Ep. palustre*, hvilken förekommer neråt landet, och ymnigt nog bakom Linnés Hammarby nära Upsala.

Variat, ut præcedentes, *majus* & *minus*.

Habitat locis sylvaticis turfosis madidisque ad radices alp. Walli Lapponiæ Lulensis, Jemtliæ frequens; Dovre, Lom Gudbrandsdaliæ.

Beskr. Växer tufvig. *Rot* n. krypande, med långa, fina, hvita rottrådar. *Stjeltk* (utsändande skott med ofvan jord upböjd och rosettformigt bladig spets) från finger- till quarter-hög, enkel, vid basen n. rotsläende, svart råk, blommande i spetsen framåt lutande, stundom bågliktp upböjd, afblommad uprätt; de nedersta stjelmellanlederna kantiga, glatta och ljusare; de mellersta (purpurfärgade) och öfverste (grönaktiga) trinda, öfverallt glest beströdda med ett tilltryckt tunnt ludd, ehuru med 2 föga märkbart hårigare linier. *Bladen* trubbiga, opaka, glatta, helbräddade eller aflägsset och fint bugttandade (med knappast mer än 3 små tänder i brädden); *de nedre* mer tätt samlade, motsatta, spadlika, oftast rodnande, med vinglikt halft stjelmfattande och nedlöpande bladskäft; *de mellersta* motsatta, fullkomligt jemnbreda med tvärt rundad spets; *de öfre* stundom skiftevisa och obetydligt bräddtandade. *Blomskäft* nedböjda, korta, trinda, tätt och smått hviludna. *Blommorne* små; *foderflikarne* aflånga, trubbiga, i brädden purpurfärgade, glatta. *Kronblad* af mig alltid sedda hvita, vigglika, urnupne, trubbiga, utan ådror, dubbelt så långa som fodret. *Märket* klubblikt, tydligt urnupet. *Fruktämne* mycket glest beströdt af tilltryckta hvita hår. *Frökapseln* med äfven under loupe knappt märkliga hår, glänsande, oftast rodnande, slutligen uprätt. *Frön* omvändt koniska, längre och smalare än föregående, kantigt 2-färadade, märkligt prickiga.

Betraktar man nu alla dessa inhemska synonymer, så skall man finna att en del förcna och en del åtskilja dessa arter. Till de sednare hörde Linné, hvilken, då han i Luleå Lappmarks fjelldalar först såg och beskref fjellväxterne, äfven om dessa *Epilobia* hyste alldeles samma åsichter som nutidens nyaste författare, ehuru han sedermera, skiljd från fjellnaturen, oriktigt mindes och dertfore oriktigt sammanförde i 2:a uplagen af Flora Suecica *Ep. organifolium* med *Ep. montanum* (l. c. N:o 329), och *Ep. lineare* med *palustre*. — Wahlenberg ställer *Ep. organifolium* under *Ep. alpinum* och *Ep. lineare* under *palustre*, ehuru han i Fl. Lapp. (l. c.) yttrar "nec dubito quin *Ep. palustri* affinius sit" (*Ep. organifolium*). — Dr Hartman har under *Ep. alpinum* förblandat 1) en pygmeisk form af *Ep. alpinum*, som kallas α) *Linnæcnium*, 2) *Ep. organifolium*, den han orätt benämner *alsinifolium*, och 3) den verkliga *Ep. alpinum*, här γ . *nutans*; samt under *Ep. palustre* upført *Ep. lineare* (kollektiv) såsom en nutant varietet. — Lindblom, *Epilobiernes* utmärkte bearbetare, yttrar att "det behöfs knappast mera än en dag i Juli månad göra en exkursion på Dovre, för att träffa former, om hvilka man stadnar i full-

komlig ovisshet till hvilken af dessa 4 arter (palustre inberäk-
nad) de böra hänföras; och de arter hvilka bero på något mer
eller mindre pubescens, eller något bredare eller smalare blad
äro i sanning ej af mycket värde." Af dessa förvillande inter-
mediär-former anföras under *Ep. origanifolium* en *ramosum*
och en *intermedium*, hvilken sednare står så fullkomligt imel-
lan alla 3 fjellarterna att den "blott genom summan af kän-
netecken" hänföres under *E. origanifolium*, samt af *Ep. palu-
lustre* ännu en *intermedium* som ånyo bildar en föreningslänk
mellan dem alla, och föranleder den åsigten "att ifall man fören-
nar någon, nödgas man ock förena alla 4 ifrågavarande arter".

Betraktar man deremot de nyss framställda karaktererna,
så visa de sig, åtminstone efter min öfvertygelse, fullt tillräck-
liga att grundlägga sjelfständiga arter, särdeles med fästadt af-
seende på deras olika vegetationssätt, till en del framställt
genom de olikartade rotskotten. Och kring Quickjock, på de
genom Linnés forskningar klassiska ställena, förekom näppe-
ligen någon form om hvars plats jag blef villrådlig, ehuru jag
gera medgifver att bättre skiljda och karakteristiska arter kun-
na finnas. Jag vill dock ingalunda härstädes kämpa för deras
arträtts antagande af andra; må hvar och en öfvertyga sig sjelf;
jag tror att de äro egna species.

Ville man genomgå utlandets botaniska literatur och
deri upsöka allas åsichter om ifrågavarande arter, blefve det i
sanning ett vidlöftigt arbete nog. Så mycket kan dock anmär-
kas att de flesta, ja snart sagdt alla, antaga *E. origanifolium*
och *E. alpinum* skiljda, såsom Koch, DeCand., Hook. &c.
ehuru Wimmer förenar *E. alpinum* med *palustre*! Men an-
gående *E. lineare*, så förenar Hooker den med *alpinum*
("Like Wahlenberg and Horneman I am unable to separate the
β. nutans from *E. alpinum* as a distinct species; especially
I possess amongst several northern specimens the most evident
transitions. *Fl. boreal. Amer. I.* 206.), då deremot DeCandolle
(*Prodromus* v. 3 p. 42) och Reichenbach (*l.c. t.* 180)
skilja den under namn af *E. Hornemanni*. Men stödja de sig
härutinnan på Hornemanns fig. i *Fl. Danica* t. 1387 så synes
mig detta origtigt, ithy att nämnde figur i många afscenden-
mera närmar sig *E. alpinum* än någon annan.

Tillägg af Utgifvaren.

Med anledning af föregående uppsats torde det tillåtas mig
till densamma bifoga några få anmärkningar, hufvudsakligen
afseende det förhållande, hvori här beskrifna arter stå till de af

mig i Fysiografiska Sällskapets Tidskrift framställda former, dervid stödjande mig vid de af Författaren mig benäget meddelade exemplar. — Under *Ep. origanifolium* har jag sammanfört hithörande former med *Ep. alpinum majus* Fr.; sålunda hör *Ep. origanifolium* γ . *intermedium* l. c. rätteligen till *Ep. alpin. majus*. *Ep. orig. β ramosus* hörer åter till den verkliga *Ep. origanif.* och utgör deraf en ej allenast ganska stor, utan äfven ovanligt grenig form. — *Ep. alpinum* i Fys. Sällsk. Tidskr. afser den mindre formen af den sannskyldiga *Ep. alpinum*. — *Ep. nutans* l. c. är alldeles densamma som *Ep. lineare*, hvilket sednare namn i alla hänseender är att föredraga och som förträffligt utmärker bladformen, som hos denna är mera lineär, än hos någon bland de öfriga. — *Ep. palustre β intermedium* l. c. tillhör *Ep. palustre*, såsom kapselns hårlighet och de (mer eller mindre) tillbakavikna bladkanterna ådagalägga. — Hvad vidare angår sjelfva arterna, så medgifver jag gerna att de kunna förtjena uppställas som skiljda, ehuru jag anser deras historia ännu icke böra betraktas som avslutad. Den mest utmärkta är måhända *Ep. lineare* genom sitt mera cæspitösa vextsätt, sina jemnbreda trubbiga blad och små blommor, hvilka regelrätt äro hvita, ehuru jag på Dovre såg former med blekröda kronblad, som svårligen till någon annan art kunde hänföras. *Ep. origanifolium* utmärker sig genom stora, mörka, purpurfärgade ådriga blommor, åt den äggrunda formen mera tenderande blad, hvilka jemte stjelken äro mera glänsande, då deremot *Ep. alpinum* har mindre, blekare ofta hvita blommor, åt den aflånga formen mera tenderande blad, som jemte stjelken äro mera opaka. Jag har dock samlat former med hvita blommor i storlek mycket närmande sig dem hos *Ep. origanifol.*, äfvensom mycket små- och hvit- eller blek-blommiga specimina med glänsande stjelk och blad. *Ep. origanifolium* frodas bäst i infer- och sub-alpiska regionerna, der den utmärker sig med både de mellersta och öfversta bladen spetsade, då den på fjällen ofta har alla bladen, utom de allra öfversta, trubbiga, ja till och med i spetsen fullkomligt afrundade; former, hvilka väl böra hänföras till *Ep. alpinum majus* hafva äfvenledes de öfra bladen ganska ofta fullt ut så spetsiga som *Ep. origanifolii* (sådant specimen förekommer i mitt ex. af Herb. norm. VIII n:o 44, hvaremot i mitt ex. af H. N. V. n:o 41 förefinnes under *b* en form, som svårligen kan hänföras till *Ep. origanifol.* utan väl måste antagas genom någon förblandning hafva der fått sin plats, när bladform och hela habitus antyder *Ep. alpinum*). — *E. alpinum minus* har jag på fjällen såväl i sydvestra som mellersta Norge, om ej oftare, så åtminstone likaså ofta anträffat med röda (ehuru ljusare) blommor, som med hvita, hvilka åter synas vara vanligast hos den stora formen. — Måne icke rotskottens olika beskaffenhet bestämmes af de olika stationerna och lokaliteterna; jag tyckte mig på Dovre varseblifva något dy-

likt. — Måhända eger, med hänseende till *Epilobium*, samma förhållande rum, som synes gälla i fråga om flera fjällgenera, att de på de norska centralfjällen visa sig vida mera variabla och rika på former än på de lappska fjällen. Det hade varit önskvärdt om Hr Andersson för jemnförelses skull äfven lemnat beskrifning på *Ep. palustre*, hvilken med de öfriga fjäll-*Epilobium* bildar en vacker series af former eller arter, så att de alltid i förening böra undersökas och afhandlas. — Som jag ej för tillfället har tillgång till det band af Fl. Danica, hvari *Ep. nutans* Horn. är afbildadt, vill jag ej inlåta mig i något vidare yttrande, än att, om denna figur ej hörer till *Ep. lineare*, hvilket synes mig sannolikast, måste den hänföras till någon form af *E. alpinum* och ej till *E. organifolium*. Beträffande *Ep. Hornemanni* Reich. Iconogr. fig. 313, synes denna icke passa in på *Ep. lineare*, utan höra till *Ep. alpinum*, hvarmed såväl bladformen, som de små blommorna snarast instämma, under det att dessa aflägsna den från *Ep. organifolium*. — *Ep. alpinum* β *fontanum* Wahl. Lapp. hörer enligt beskrifningen ("habitu fere *Ep. montani*") ovedersägligen till *E. organifolium* ehuru *Ep. nutans* Flora Danica oriktigt härtill citeras, hvilket Wahlberg också i Fl. Succ. ändrat i det han der hänfört detta synonym. till sjelfva *E. alpinum*, hvartill nämnde figur äfven står vida närmare än till *Ep. organif.*, såsom redan nyss är anmärkt. — Torde hända att jag framdeles återkommer till dessa i många hänseenden intressanta fjällformer.

II. Hvarjehanda.

1. Det är för Ref. en särdeles fäpnad att nu kunna återkalla den i förra numret meddelade notis om Naturforskaren J. F. Wahlbergs förmodade död. Tidningarne hafva nemligen nyligen innehållit den angenäma underrättelsen att nämnde oförtrutne forskare lefver och är stadd på återvägen till Cap.

2. Ett utförligt utdrag af den i "Vetenskaps Akademiens botaniska årsberättelse" införda berättelse om Prof. Zetterstedts år 1840 företagna resa till Jemtland och angränsande delar af Norge, är intaget i "Botanische Zeitung von Schlechtendahl und Mohl" för 1844 N:o 13—32.

3. I samma tidning för 1843 N:o 15 meddelas diagnos öfver *Potamogeton Zetterstedtii* Wallm. samlad i Carolina i Nordamerika af Dahlman. Denna art, som hörer till sektionen heterophylla, står enligt af Schlechtendahl meddelad underrättelse ganska nära *Pot. hybridus* Michaux.